

Ljubljana, 18.12.2013

Zadeva: Pobuda Društva za zdrave srca in ožilja Slovenije vsebinski Mreži NVO 25x25

Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije je 26. novembra 2013 organiziralo nacionalno strokovno srečanje »Čezmerna telesna teža in debelost pri otrocih – glasnika slabšega zdravja in krajšega življenja današnje generacije otrok v Sloveniji«. 10. decembra 2013 je društvo, skupaj s sodelujočimi predavatelji s strokovnega srečanja, tudi na novinarski konferenci predstavilo vsebino in na srečanju sprejeta priporočila za zmanjševanje pojavnosti čezmerne telesne teže in debelosti pri otrocih. Dejstvo je, da čezmerna telesna teža otrok že kaže svoje prve negativne posledice: slabša gibalna sposobnost, slabše zdravje in krajše pričakovano življenje današnje generacije otrok. Društvo za zdravje srca in ožilja je pripravilo priporočila in predloge, ki izvirajo iz strokovnega srečanja in bi lahko prispevala k izboljšanju stanja na področju preprečevanja pojavnosti čezmerne telesne teže otrok v Sloveniji. Na strokovnem srečanju so predavali in v razpravi sodelovali strokovnjaki z različnih področij: Matija Cevc, Nataša Jan (Društvo za srce) Primož Kotnik (Pediatrična klinika), Katja Povhe Jemec (Ministrstvo za zdravje), Janko Strel (zavod FITLAB), Mojca Gabrijelčič (Inštitut za varovanje zdravja), Marijan Ivanuša (Urad SZO v Sloveniji) in Irena Simčič (Zavod RS za šolstvo). Udeleženci srečanja (120) so bili predvsem strokovni delavci s področja zdravstva, šolstva in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s področje zdravja pri otrocih in mladostnikih. Priporočila so podali predavatelji in udeleženci srečanja.

Mreži NVO 25x25 dajemo pobudo, da pošljejo priporočila za zmanjševanje pojavnosti čezmerne telesne teže in debelosti pri otrocih ustreznim institucijam, ki jih zadevajo ta priporočila in s tem podprejo prizadevanja društva na tem področju.

Na strokovnem srečanju so bila sprejeta naslednja priporočila za preprečevanje pojavnosti čezmerne telesne teže pri otrocih:

Telesna dejavnost

- sprejeti in uveljaviti medsektorsko usklajene nacionalne smernice za telesno dejavnost za zdravje za različne ciljne populacije
- zagotavljanje vsaj treh ur obvezne, dovolj intenzivne in kakovostno vodene športne vadbe tedensko na vseh stopnjah šolanja
- povečati delež otrok in mladostnikov, ki se vključujejo v šolske in zunajšolske interesne športne programe, dosegljive za vse, ne glede na socialno stanje v družini
- ohranitev oziroma nadgradnja sistemov za spodbujanje telesne dejavnosti za zdravje v vzgojno izobraževalnih in delovnih okoljih, s povezovanjem vseh pristojnih služb

- vzpostavitev organizirane, brezplačne vadbe za mlade družine
- umestitev pogojev za varno, aktivno mobilnost v prostorske plane občin - za aktiven in varen prihod prebivalstva v službo, šolo in drugod (kolesarjenje, hoja, peš)
- novi prostorski plani občin, ki so usmerjeni v zagotavljanje brezplačne rekreativne dejavnosti, prostorov, varnih površin (igrišča, površine z igrali,..), kolesarskih poti, ipd. Vzpostavitev brezplačne rekreacije in telesne vadbe v lokalni skupnosti.

Prehrana

- zagotoviti več vsebin s področja prehrane in zdravega prehranjevanja v okviru obveznega izobraževanja (zadnja triada osnovne šole in tudi srednja šola)
- celostno zastavljeni sistemski ukrepi za omejitev uživanja živil z visoko vsebnostjo sladkorja, soli in zdravju škodljivih maščob: omejevanje trženja nezdravih živil, zmanjšanje dosegljivosti sladkanih pijač, prepoved prodaje nezdrave hrane preko avtomatov v zdravstvenih domovih in bolnišnicah
- prepoved trženja in oglaševanja nezdrave hrane oz. živil otrokom
- razviti in vzpostaviti sistem rednega spremljanja in poročanja o ustreznosti prehrane v vzgojno-izobraževalnih ustanovah v skladu s strokovnimi smernicami
- povečati dostopnost do pitne vode na javnih mestih in v ustanovah
- ukrepi za zmanjšanje vsebnosti trans maščobnih kislin v živilih
- posodobiti oziroma pripraviti in uveljaviti prehranske smernice za različne ciljne populacije
- vzpostavitev dojenju prijaznih okolij na javnih mestih in širitev mreže dojenju prijaznih ustanov z vključevanjem novih
- omejitev trženja nadomestkov materinega mleka (mednarodni kodeks)
- povečati ponudbo in povpraševanje po kakovostni lokalno pridelani in predelani hrani
- povečati lokalno trajnostno oskrbo gospodinjstev in število proračunskih uporabnikov, ki zagotavljajo takšno prehrano.

Krepitev preventive in zdravstvene dejavnosti za preprečevanje čezmerne telesne teže

- vključitev osveščanja o koristih rednega gibanja in zdrave prehrane v vsebino šole za starše
- kadrovska in finančna podpora vsem izvajalcem zdravstvene dejavnosti, ki obravnavajo čezmerno prehranjene in debele otroke ter mladostnike
- finančna podpora izvajalcem preventivne dejavnosti za preprečevanje pojava čezmerne telesne teže in debelosti.